

Кәсіптік стандарт: «Медициналық оптика»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы: Кәсіптік стандарт Денсаулық сақтау кадрларын бағалау, аттестаттау, сертификаттау және біліктілігін растау, даярлау және мамандандыру үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы: 1) қызметкерлер – саладағы мамандыққа қойылатын талаптарды түсіну, өз біліктілігін арттыруды жоспарлау және мансаптық ілгерілету үшін пайдалануға арналған; 2) жұмыс берушілер – қызметкерлерге қойылатын пайдаланылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеу, персоналды жалдау және аттестаттау кезінде өлшемшарттарды қалыптастыру, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, ілгерілету және ротациялау бағдарламаларын жасау үшін; 3) сертификаттау және біліктілік беру жөніндегі қызметті жүзеге асыратын ұйымдар (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеу үшін және сәйкестік деңгейі бойынша қызметкерлердің біліктілік критерийлерін әзірлеу; 4) мемлекеттік органдар – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін өлшемшарттар ретінде кәсіби стандартты пайдалану үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері.

2) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға.

3) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі.

4) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға.

5) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптама

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы.

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Медициналық оптика

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86900029

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.9 Денсаулық сақтау саласындағы өзге де қызмет

86.90 Денсаулық сақтау саласындағы өзге де қызмет

86.90.0 Денсаулық сақтау саласындағы өзге де қызмет

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: "Медициналық оптика" кәсіптік стандарты (бұдан әрі – Кәсіптік стандарт) "Кәсіптік біліктіліктер туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабымен сәйкес әзірленді, бұл кәсіптік стандарт білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдарының қызметкерлері мен тұлғаларын сертификаттауға және персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттердің шешімдеріне қойылатын талаптарды белгілейді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Оптикометрист - 4 СБШ-нің деңгейі

2) Оптикометрист - 4 СБШ-нің деңгейі

3) Оптикометрист - 4 СБШ-нің деңгейі

4) Медициналық оптик - 4 СБШ-нің деңгейі

5) Медициналық оптик - 4 СБШ-нің деңгейі

6) Медициналық оптик - 4 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Оптикометрист»:

Топтың коды:	3254-0		
Қызмет атауының коды:	3254-0-001		
Кәсіптің атауы:	Оптикометрист		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Оптикометрист және Оптик		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Медициналық оптика	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Оптикометрист" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Оптометрия саласындағы халыққа көмекті іске асыруға бағытталған кәсіби қызмет (ересек тұрғындардың көру қабілетін түзету құралдарын іріктеу және іске асыру кезінде алғашқы дәрігерге дейінгі көмек көрсету, сондай – ақ көру қабілетін түзетудің жеке құралдарымен қамтамасыз ету) және алғашқы медициналық көмек мекемелерінде-стационарлардың амбулаториялық-емханалық бөлімшелерінде, емханаларда, медициналық-санитарлық-эпидемиологиялық орталықтарда медициналық процедуралар мен іс-шаралар кешенін жүзеге асыруды көздейді.- санитарлық бөлімдерде, оптикалық салондарда.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ересек пациенттерге көздің көруін түзеуге арналған көзілдірік таңдау. 2. Халық арасында гигиеналық тәрбие мен салауатты өмір салтын насихаттауға қатысу. 3. Медициналық, оның ішінде электрондық құжат формасындағы құжатнамаларды қадағалап-қарау.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Қазіргі заманғы оптикалық сән, көздің көруін түзететін және көзді күннен қорғайтын көзілдіріктердің көмегімен визуалды бейнені қалыптастыру және түзеу мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Кәсіпорынның маркетингтік қызметіне қатысу. 3. Қалыптастыру көзілдірігін жөндеу.	
Еңбек функциясы 1: Ересек пациенттерге көздің көруін түзеуге арналған көзілдірік таңдау.			

	<p>Дағды 1: Ересек пациенттерге көздің көруін түзеуге арналған көзілдіріктің қарапайым түрін таңдау (алыстан көргіштік, жақыннан көргіштік және астигматизм диагностикасы).</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастың бетінің, басының антропометриялық параметрлерін өлшей білу. 2. Визометрияны жүргізе білу. 3. Клиникалық рефракцияны объективті және субъективті зерттеуді жүргізе білу. 4. Көздің рефракциясын анықтау кезінде аккомодацияны бақылауды жүзеге асыра білу. 5. Аккомодацияны зерттеуді жүргізе білу. 6. Көздің конвергенциясы мен қозғалғыштығын зерттеуді жүргізе білу. 7. Бинокулярлық функцияларды, фузиялық резервтерді және вергенцияның икемділігін зерттеуді жүргізе білу. 8. Тропия, фория, кеңістікті көру, ретиналық корреспонденция зерттеулерін жүргізе білу. 9. Жетекші (доминантты) көздің болуын анықтай білу. 10. Көз қарашығының жарыққа реакциясын, енін, пішінін бағалауды жүзеге асыра білу. 11. Түсті қабылдау мен контраст сезімталдығына зерттеу жүргізе білу. 12. Жарықты қабылдауға зерттеу жүргізе білу. 13. Түзеу көзілдірігіне рецепт ресімдеу және бере білу. 14. Көру өткірлігін анықтау үшін және сынама жиынтығының көмегімен көзілдірік таңдау үшін офтальмологиялық диагностикалық құрылғыларда жұмыс істей білу. 15. Астигматизм кезінде аметропияның түрі мен дәрежесін анықтай білу. 16. Науқастың түзеу көзілдірігіне төзімсіздігі туралы шағымдарын анықтау және жоя білу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көру қабілетін түзету үшін медициналық бұйымдарды таңдау кезінде нашар көретін пациентті тексеру алгоритмін білуі. 2. Көзілдірікті көруді түзету параметрлерін анықтау үшін медициналық бұйымдардың принциптері мен әдістемесін білуі. 3. Клиникалық рефракция және көру функцияларын зерттеу әдістерін білу. 4. Науқастың беті мен басының антропометриялық параметрлерін өлшеу әдістерін білуі. 5. Визометрия әдістерін білуі. 6. Көздің рефракциясын (сынуын) зерттеу кезінде аккомодацияны бақылау әдістерін білуі. 7. Аккомодацияны зерттеу әдістерін білу. 8. Көздің конвергенциясы мен қозғалғыштығын зерттеу әдістерін білуі. 9. Бинокулярлық функцияларды, фузиялық резервтерді және вергенцияның икемділігін зерттеу әдістерін білуі. 10. Тропия, фория, кеңістікті көру, ретиналық корреспонденция зерттеулерін жүргізе білуі. 11. Жетекші (доминантты) көзді анықтау әдістерін білуі. 12. Көз қарашығының енін, пішінін және жарыққа реакциясын анықтау әдістерін білуі. 13. Түсті сезіну және контраст сезімталдығын зерттеу әдістерін білуі. 14. Түзеу көзілдірігіне рецепт бланкісін толтыру ережелерін білуі. 15. Түзеу көзілдірігін пайдалану ережелерін білу. 16. Көзілдірік линзалары мен жабындарының қасиеттерін білу.
<p>Еңбек функциясы 2:</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

<p>Халық арасында гигиеналық тәрбие мен салауатты өмір салтын насихаттауға қатысу.</p>	<p>Дағды 1: Халық арасында гигиеналық тәрбие мен салауатты өмір салтын насихаттауға қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халықты салмақ жоғалту, алкоголь мен темекіні тұтыну, есірткі және психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу бағдарламалары туралы хабардар ете білу. 2. Жасын, денсаулығының жай-күйін, кәсібін ескере отырып, медициналық тексерулердің әртүрлі түрлерін жүргізе білу. 3. Профилактикалық тексеру жүргізе білу. 4. Халықты диспансерлеуді жүргізе білу, диспансерлеудің скрининг-бағдарламасы бойынша халықты дәрігерге дейінгі қарап-тексеру және зерттеп-қарау тәртібін білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салты бағдарламаларын, соның ішінде салмақ жоғалтуға, алкоголь мен темекіні тұтынуды азайтуға, есірткі мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алуға және онымен күресуге бағытталған бағдарламаларды білуі. 2. Ересектерге алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру туралы ережелерді білуі. 3. Ақпараттық технологияларды, халықты санитарлық оқытудың ұйымдастырушылық нысандарын, әдістері мен құралдарын білуі. 4. Жеке және топтық профилактикалық кеңес беру ережелерін, жеке гигиена, дұрыс тамақтану, отбасын жоспарлау, салауатты өмір салты, денсаулыққа қауіп факторлары, адамның өмір салтына байланысты аурулар бойынша ұсыныстарды білуі. 5. Салауатты өмір салты принциптерін, денсаулықты сақтау және нығайту негіздерін, денсаулықты сақтауға ықпал ететін факторларды, салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша жұмыс формалары мен әдістерін білуі.
<p>Еңбек функциясы 3: Медициналық, оның ішінде электрондық құжат формасындағы құжатнамаларды қадағалап-қарау.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық, оның ішінде электрондық құжат формасындағы құжатнамаларды қадағалап-қарау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Заңнамада белгіленген тәртіппен пациенттердің дербес деректерімен жұмыс істей білу. 2. Қарамағындағы персоналдың лауазымдық міндеттерінің орындалуын бақылай білу. 3. Медициналық ұйымдарда, оның ішінде электрондық құжат формасында медициналық және өзге де құжаттаманы ресімдей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердің дербес деректерін және дәрігерлік құпияны құрайтын мәліметтерді қорғау туралы заңнаманың негіздерін білуі. 2. Медициналық қызметтің сапасы мен қауіпсіздігін ішкі бақылауды қамтамасыз етуге қойылатын талаптарды білуі. 3. Қарамағындағы қызметкерлердің лауазымдық міндеттерін білуі.
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Қазіргі заманғы оптикалық сән, көздің көруін түзететін және көзді күннен қорғайтын көзілдіріктердің көмегімен визуалды бейнені қалыптастыру және түзеу мәселелері бойынша кеңес беру.</p>	<p>Дағды 1: Қазіргі заманғы оптикалық сән, көздің көруін түзететін және көзді күннен қорғайтын көзілдіріктердің көмегімен визуалды бейнені қалыптастыру және түзеу мәселелері бойынша кеңес беру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тапсырыс берушінің басының антропологиялық параметрлерін өлшей білу. 2. Тапсырыс берушінің бет пішіні мен бейініне сәйкес жиектемелердің (оправа) оңтайлы нысанын анықтай білу.

		Білімдер: Линзалар мен оптикалық жабындардың түрлерін білуі (фотохромды линзалар мен жабындар, линзалардың түсі мен күңгірттену дәрежесі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
Қосымша еңбек функциясы 2: Кәсіпорынның маркетингтік қызметіне қатысу.	Дағды 1: Кәсіпорынның маркетингтік қызметіне қатысу.	Машықтар: Көзілдіріктік оптика бұйымдарына өтінімдерді анықтай білу.
		Білімдер: Медициналық ұйымдарда медициналық және өзге де құжаттаманы, оның ішінде электрондық құжат формаларын ресімдеу қағидалары мен тәртібін білуі.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
Қосымша еңбек функциясы 3: Қалыптастыру көзілдірігін жөндеу.	Дағды 1: Қалыптастыру көзілдірігін жөндеу.	Машықтар: 1. Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерін жөндеу кезінде тиісті құралдарды, құрылғыларды және шығын материалдарын қолдана білу. 2. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемелерінің жекелеген бөлшектерін ауыстыра білу. 3. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемелеріндегі көзілдірік линзаларын ауыстыра білу. 4. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін түзете білу.
		Білімдер: 1. Қалыптастыру көзілдірігінің жақтауларын жөндеудің технологиялары мен әдістерін білуі. 2. Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерін жөндеуге арналған құрылғыларды, құрылғыларды, құралдарды және шығын материалдарын білуі. 3. Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерін жөндеу кезінде орындалатын жұмыс түрлерін білуі. 4. Қолданылатын заманауи конструкциялар мен қалыптастыру көзілдірігі жиектемелерінің бөлшектерін (құлақ арты ілгіші, мұрын тірек, сәндік төсемдер, жеке бекіту элементтері) білуі. 5. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі талаптарын білуі.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу Инновация	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы "Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Оптикометрист
10. Кәсіптің карточкасы «Оптикометрист»:		
Топтың коды:	3254-0	
Қызмет атауының коды:	3254-0-001	
Кәсіптің атауы:	Оптикометрист	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Оптикометрист және оптик		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Медициналық оптика	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Оптикометрист" біліктілігі. СБШ бойынша 4.1 кіші деңгейінде осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ 4.2 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Оптометрия саласындағы халыққа көмекті іске асыруға бағытталған кәсіби қызмет (ересек тұрғындардың көру қабілетін түзету құралдарын іріктеу және іске асыру кезінде алғашқы дәрігерге дейінгі көмек көрсету, сондай – ақ көру қабілетін түзетудің жеке құралдарымен қамтамасыз ету) және алғашқы медициналық көмек мекемелерінде-стационарлардың амбулаториялық-емханалық бөлімшелерінде, емханаларда, медициналық-санитарлық-эпидемиологиялық орталықтарда медициналық процедуралар мен іс-шаралар кешенін жүзеге асыруды көздейді.- санитарлық бөлімдерде, оптикалық салондарда.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ересек пациенттерге көздің көруін қалыптастыру көзілдіріктердің күрделі түрін таңдау (бифокальды және прогрессивті көзілдірік линзалары). 2. Ересектерге арналған сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзаларды таңдау. 3. Көз ауруларының белгілерін анықтау. 4. Кәсіби қызметтегі жанжалды жағдайларды реттеу және шешу.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Ересек пациенттерге көздің көруін қалыптастыру көзілдіріктердің күрделі түрін таңдау (бифокальды және прогрессивті көзілдірік линзалары).			

Дағды 1:

Ересек пациенттерге көздің көруін қалыптастыру көзілдіріктердің күрделі түрін таңдау (бифокальды және прогрессивті көзілдірік линзалары).

Машықтар:

1. Көру мүшелерін зерттеу дағдылары.
2. Көру қабілетін түзеу үшін медициналық бұйымдарды таңдау кезінде нашар көретін пациентті тексеру дағдылары.
3. Көздің көруін көзілдіріктік түзету параметрлерін анықтау үшін медициналық бұйымдарды тағайындау дағдылары, жұмыс принципі мен әдістемесі.
4. Клиникалық рефракция және көру функцияларын зерттеу дағдылары.
5. Науқастың беті мен басының антропометриялық параметрлерін өлшеу дағдылары.
6. Изометриядағы дағдылар.
7. Көздің рефракциясын зерттеу кезінде аккомодацияны бақылау дағдылары.
8. Аккомодацияны зерттеу дағдылары.
9. Көздің конвергенциясы мен қозғалғыштығын зерттеу дағдылары.
10. Бинокулярлық функцияларды, фузиялық резервтерді және вергенция икемділігін зерттеу дағдылары.
11. Тропия, форияны зерттеу дағдылары, кеңістікті көру, ретиналық корреспонденцияның зерттеу әдістерін білу дағдылары.
12. Жетекші (доминантты) көзді анықтау дағдылары.
13. Көз қарашығының енін, пішінін және жарыққа реакциясын анықтау дағдылары.
14. Түсті сезіну және контраст сезімталдығын зерттеу дағдылары.
15. Аддидацияны анықтау дағдылары.
16. Бинокулярлық көруді оның бұзылуымен қалпына келтірудің консервативті әдістерінің дағдылары.
17. Қалыптастыру көзілдірігіне рецепт бланкісін толтыру дағдылары.
18. Нашар көретін пациенттер үшін көруді түзету құралдарына рецепт ресімдеу дағдылары.
19. Қалыптастыру көзілдірігін пайдалану дағдылары.
20. Көру қабілеті нашар науқастар үшін көруді түзету құралдарын қолдану дағдылары.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастың бетінің, басының антропометриялық параметрлерін өлшеу әдісін білуі. 2. Визометрия әдісін жүргізе білуі. 3. Клиникалық рефракцияны объективті және субъективті зерттеу әдісін жүргізе білуі. 4. Көздің рефракциясын анықтау кезінде аккомодацияны бақылау әдісін білуі. 5. Аккомодацияның зерттеу әдісін жүргізе білуі. 6. Көздің конвергенциясы мен қозғалғыштығын зерттеу әдісін білуі. 7. Бинокулярлық функцияларды, фузиялық резервтерді және вергенцияның икемділігін зерттеу әдістерін білуі. 8. Тропия, фория, кеңістікті көрудің, ретиналық корреспонденцияның зерттеу әдістерін білуі. 9. Жетекші (доминантты) көздің болуын анықтау әдістерін білуі. 10. Көз қарашығының жарыққа реакциясын, енін, пішінін бағалау әдістерін білуі. 11. Түсті қабылдау мен контраст сезімталдығына зерттеу әдістерін білуі. 12. Түс сезімін зерттеу әдістерін білуі. 13. Центрлік қашықтықты, Вертекс қашықтығын, пантоскопиялық бұрышты анықтау әдістерін білуі. 14. Аддидацияны анықтау әдістерін білуі. 15. Бинокулярлық көруді оның бұзылуымен қалпына келтірудің консервативті әдістерін білуі. 16. Түзеу көзілдіріктеріне рецепт ресімдеу және беру ережелері мен тәртібін білуі. 17. Көру өткірлігін анықтау, сынақ жиынтығы мен фороптердің көмегімен көзілдірікті таңдау үшін офтальмологиялық диагностикалық құрылғыларда жұмыс істеу ережелерін білуі. 18. Астигматизм кезінде аметропияның түрі мен дәрежесін анықтау әдістерін білуі. 19. Пациенттің түзеу көзілдірігіне тәзбеушілік туралы шағымдарын анықтау және жою әдістерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Ересектерге арналған сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзаларды таңдау.</p>	<p>Дағды 1: Көру функцияларын, табиғи жағдайда клиникалық рефракцияны (циклоплегиялық препараттарды қолданбай) және аккомодацияны зерттеу, қабықтың параметрлерін анықтау, көз бетінің биомикроскопиясы, жұмсақ контактілі линзасы бар биомикроскопия.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визометрия өткізу дағдылары. 2. Клиникалық рефракцияны объективті және субъективті зерттеу дағдылары. 3. Көздің рефракциясын анықтауда аккомодацияны бақылау дағдылары. 4. Аккомодацияны зерттеу дағдылары. 5. Көздің конвергенциясы мен қозғалғыштығын зерттеу дағдылары. 6. Бинокулярлық функцияларды, фузиялық резервтерді және вергенцияның икемділігін зерттеу дағдылары. 7. Жұмсақ контактілі линзаларда визометрия жүргізе білу. 8. Биомикроскопияны жүзеге асыру дағдылары. 9. Тропия, форияны зерттеу дағдылары, кеңістікті көру, ретиналық корреспонденцияның зерттеу дағдылары. 10. Жетекші (доминантты) көздің болуын анықтау дағдылары. 11. Көз қарашығының жарыққа реакциясын, енін, пішінін бағалау дағдылары. 12. Контрастты сезімталдықты зерттеу дағдылары. 13. Жарыққа сезімін зерттеу дағдылары.

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рефракцияны анықтаудың объективті және субъективті әдістерін білуі. 2. Клиникалық рефракциясын және көру функцияларын зерттеуге арналған тесттерді білуі. 3. Визометрия әдістерін білуі. 4. Көздің рефракциясын анықтауда аккомодацияны бақылау әдістерін білуі. 5. Аккомодацияны зерттеу әдістерін білуі. 6. Көздің конвергенциясы мен қозғалғыштығын зерттеу әдістерін білуі. 7. Бинокулярлық көруді, фузиялық резервтерді және вергенцияның икемділігін зерттеу әдістерін білуі. 8. Тропия, форияны зерттеу дағдылары, кеңістікті көру, ретиналық корреспонденцияның зерттеу әдістерін білуі. 9. Жетекші (доминантты) көзді анықтау әдістерін білуі. 10. Көз қарашығының жарыққа реакциясын, енін, пішінін бағалау әдістерін білуі. 11. Аддидацияны анықтау әдістерін білуі. 12. Көздің алдыңғы бөлігінің биомикроскопиясының ережелері мен әдістерін білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2: Контактілі линзаларды таңдау үшін қарсы көрсеткіштерді анықтау, жұмсақ контактілі линзаларды таңдау үшін анықталған қарсы көрсеткіштері бар пациенттерді офтальмолог-дәрігерге жіберу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көру мүшелерін сыртқы тексеруді жүргізу дағдылары. 2. Көздің алдыңғы сегментінің биомикроскопиясын жасау дағдылары. 3. Жұмсақ контактілі линзаларды қолдануға рұқсат беру туралы шешім қабылдай білу. 4. Пациенттерді офтальмолог-дәрігерге және (немесе) маман-дәрігерге консультацияға жіберуді ресімдей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көз ауруларының негізінде жатқан патологиялық процестердің себептерін, даму механизмдерін және көріністерін білуі. 2. Көздің алдыңғы бөлігінің биомикроскопиясының ережелері мен әдістерін білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3: Жұмсақ контактілі линзаларды қолданудан туындаған көздің патологиялық өзгерістерін анықтау, анықталған өзгерістері бар пациенттерді офтальмолог-дәрігерге жіберу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көру мүшелерін сыртқы тексеруді жүргізу дағдылары. 2. Көздің алдыңғы сегментінің биомикроскопиясын жасау дағдылары. 3. Көру қабілетін контактілі түзетудің асқынуларының алдын алу мақсатында сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзаларды пайдалану кезінде пациенттің шағымдарын анықтай білу. 4. Көздің алдыңғы бөлігінің жағдайын бағалау және оның патологиялық өзгерістерінің белгілерін анықтау үшін витальді бояғыштарды қолдана білу. 5. Пациенттерді офтальмолог-дәрігерге және (немесе) маман-дәрігерге консультацияға жіберуді ресімдей білу.

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көздің алдыңғы бөлігінің биомикроскопиясының ережелері мен әдістерін білуі. 2. Бояу жағдайында көздің алдыңғы бөлігіне өмірлік маңызды бояғыштарды қолдану ережелерін білуі. 3. Жұмсақ контактілі линзаларды қолдану нәтижесінде көздің мүмкін болатын патологиялық өзгерістерін білуі. 4. Пациентті офтальмолог-дәрігерге және (немесе) маман-дәрігерге консультацияға жіберу үшін құжаттаманы ресімдеу қағидаларын білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 4: Сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзаларын таңдау, сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзаларының параметрлерін анықтау.	<p>Машықтар:</p> <p>Вертекс қашықтығын ескере отырып, сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзалардың рефракциялық мәнін есептей білу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өр түрлі жастағы науқастарға жұмсақ контактілі линзаларды таңдау ерекшеліктерін білуі. 2. Жұмсақ контактілі линзаларды таңдау кезінде пациентті тексеру алгоритмін білуі. 3. Жұмсақ контактілі линзаларды таңдауға арналған құрылғылардың жұмыс принципін білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
Дағды 5: Сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзаларға рецепт ресімдеу және беру.	<p>Машықтар:</p> <p>Сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзаларға рецепт бланкісін толтыра білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>Сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзаларға арналған рецепт бланкісін білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
Дағды 6: Пациенттерге (олардың заңды өкілдеріне) сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзаларды және оларға күтім жасау құралдарын пайдалану қағидалары бойынша консультация беру.	<p>Машықтар:</p> <p>Жас ерекшеліктерін ескере отырып, сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзаларды қолдану ережелері бойынша ұсыныстар бере білу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмсақ контактілі линзаларды өңдеу және дезинфекциялау ережелерін білуі. 2. Контактілі линзаларды сақтау, дезинфекциялау, тазалау және шаю құралдарын білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
Дағды 7: Пациенттерді (олардың заңды өкілдерін) сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзаларды қолдануға және оларға күтім жасауға үйрету.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмсақ контактілі линзаларды таныстыра білу. 2. Науқасты (оның заңды өкілін) жұмсақ контактілі линзаларды қолдануға және оларға күтім жасауға үйрете білу. 3. Науқастың көзіне жұмсақ контактілі линзаларды киіп, шешіп көре білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмсақ контактілі линзаларды таңдау ережелерін білуі. 2. Жұмсақ контактілі линзаларды кию және алу ережелері мен тәсілдерін білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.

	<p>Дағды 8: Қайта пайдалануға болатын сынамалық жұмсақ контактілі линзаларды және диагностикалық контактілі линзаларды есепке алу, дезинфекциялау және жарамдылық мерзімдерін бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>Диагностикалық жұмсақ контактілі линзалардың жарамдылық мерзімдерін есепке алу және бақылай білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>Диагностикалық жұмсақ контактілі линзалардың жарамдылық мерзімін есепке алу мен бақылауды жүргізуді және қамтамасыз етуді білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
Еңбек функциясы 3: Көз ауруларының белгілерін анықтау.	<p>Дағды 1: Көз ауруларының белгілерін анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көру мүшесі ауруларының негізгі белгілерін анықтай білу. 2. Офтальмолог-дәрігерге рефракциялық бұзылулары бар ересектер мен балаларды тексеруде және визуалды дезадаптация белгілерінде көмек көрсете білу. 3. Науқасты офтальмолог-дәрігерге және (немесе) маман дәрігерге консультацияға жібере білу. 4. Шағымдарды, өмір тарихы мен ауруларды жинай білу, пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көру мүшелері мен оның бағынышты аппараттарының аурулары мен зақымдануының негізгі белгілерін білуі. 2. Пациентті тексеруге арналған диагностикалық офтальмологиялық жабдықта жұмыс істеудің мақсаттарын, принциптері мен әдістемелерін білуі. 3. Амблиопия мен страбизмді, бинокулярлық көруді қалпына келтірудің аппараттық әдістерін білуі. 4. Көруді зерттеу әдістері мен әдістерін білуі. 5. Пациентті офтальмолог-дәрігерге және (немесе) маман-дәрігерге консультацияға жіберу үшін құжаттаманы ресімдеу қағидаларын білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Кәсіби қызметтегі жанжалды жағдайларды реттеу және шешу.	<p>Дағды 1: Кәсіби қызметтегі жанжалды жағдайларды реттеу және шешу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастың қажеттіліктерін анықтай білу. 2. Кәсіби қызметтегі жанжалды жағдайларды шеше білу. 3. Науқаспен конструктивті қарым-қатынас орната білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмсақ контактілі линзаларға төзбеушілік себептерін жою жолдарын білуі. 2. Түзеу көзілдіріктеріне төзбеушілік туралы пациенттердің шағымдарын анықтау және жоя білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу Инновация</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Медициналық оптик	
11. Кәсіптің карточкасы «Оптикометрист»:			
Топтың коды:	3254-0		
Қызмет атауының коды:	3254-0-001		
Кәсіптің атауы:	Оптикометрист		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Оптикометрист және оптик		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Медициналық оптика	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Оптикометрист" біліктілігі. СБШ бойынша 4.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Біліктілікті арттыру (5 жылда 1 рет кемінде 120 сағат). "Отбасылық медицина" мамандығы шеңберінде "медициналық оптика", "Оптометрист" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Оптометрия саласындағы халыққа көмекті іске асыруға бағытталған кәсіби қызмет (ересек тұрғындардың көру қабілетін түзету құралдарын іріктеу және іске асыру кезінде алғашқы дәрігерге дейінгі көмек көрсету, сондай – ақ көру қабілетін түзетудің жеке құралдарымен қамтамасыз ету) және алғашқы медициналық көмек мекемелерінде-стационарлардың амбулаториялық-емханалық бөлімшелерінде, емханаларда, медициналық-санитарлық-эпидемиологиялық орталықтарда медициналық процедуралар мен іс-шаралар кешенін жүзеге асыруды көздейді.- санитарлық бөлімдерде, оптикалық салондарда.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Көру мүшелерінің жедел аурулары мен зақымдануларын анықтау (оның ішінде көздің конъюнктивасының бетінен бөгде денелерді алып тастау). 2. Көру қабілеті бұзылған ересек пациенттерге оңалту іс-шараларын жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Көру мүшелерінің жедел аурулары мен зақымдануларын анықтау (оның ішінде көздің конъюнктивасының бетінен бөгде денелерді алып тастау).	Дағды 1: Шағымдарды, өмір тарихы мен ауруларды жинауды жүзеге асыру, пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау.	Машықтар:	
		1. Көру мүшелерін сыртқы тексеруді жүргізу дағдылары. 2. Көру өрісін анықтау дағдылары. 3. Көзішілік қысымды өлшеу дағдылары. 4. «Офтальмология» бейінді бойынша медициналық көмек көрсету дағдылары. 5. Конъюнктивадан бөгде заттарды алып тастау дағдылары.	

		Білімдер: Көру мүшелері мен оның бағынышты аппараттарының аурулары мен зақымдануының негізгі белгілерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Көру мүшелерінің зақымдануы мен едел аурулары кезінде дәрігерге дейінгі шұғыл көмек көрсету.	Машықтар: 1. Науқасты тексеруге арналған диагностикалық офтальмологиялық жабдықта жұмыс істеу дағдылары. 2. Көру мүшелерінің жедел аурулары мен зақымданулары кезінде жедел медициналық көмек көрсету дағдылары. 3. Көзге таңғыш байлау дағдылары. Білімдер: 1. Көру мүшесінің анатомиясы мен физиологиясын, функцияларын зерттеу ерекшеліктерін білуі. 2. Көру мүшелерінің аурулары мен зақымдануларын білуі. 3. «Офтальмология» бейінді бойынша медициналық көмек көрсету тәртібін, медициналық көмек стандарттарын білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
	Дағды 3: Пациентті офтальмолог-дәрігерге және (немесе) маман дәрігерге консультацияға және емдеуге жіберу.	Машықтар: Пациентті офтальмолог-дәрігерге және (немесе) маман-дәрігерге консультацияға жіберу үшін құжаттаманы ресімдеу дағдылары. Білімдер: Пациенттерді офтальмолог-дәрігерге және(немесе) маман-дәрігерге консультацияға жіберуді ресімдеуді білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
Еңбек функциясы 2: Көру қабілеті бұзылған ересек пациенттерге оңалту іс-шараларын жүргізу.	Дағды 1: Көру қабілеті нашар науқастарды көру қабілетінің төмендеуіне бейімдеу және көру қабілетінің төмендеуіне әлеуметтік бейімделу жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру, оларды көру қабілеті нашар адамдарға көмек көрсету құралдарын пайдалануға үйрету.	Машықтар: 1. Көру қабілеті бұзылған науқастармен қарым-қатынастың тиімді әдістерін қолдану дағдылары. 2. Отбасын тұрғын үй-жайды көру мүшелерінің аурулары бар адамның қажеттіліктеріне бейімдеуге үйрету дағдылары. 3. Пациентті оңалту құралдарын қолдануға үйрету дағдылары. Білімдер: 1. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібіне сәйкес диагнозды ескере отырып, пациентті медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды, медициналық айғақтар мен оларды жүргізуге қарсы айғақтарды білуі. 2. Пациенттің оңалту әлеуетін анықтау әдістерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Көру қабілеті нашар пациенттерді оңалтудың техникалық құралдарын алу мүмкіндіктері және берілетін жеңілдіктер туралы хабардар ету.	Машықтар: 1. Көру қабілеті бұзылған науқастармен қарым-қатынастың тиімді әдістерін қолдану дағдылары. 2. Пациентті оңалту құралдарын қолдануға үйрету дағдылары. Білімдер: Көру қабілеті нашар болған кезде оңалтудың техникалық құралдарын алу үшін негіздер белгілей білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.

	Дағды 3: Көру мүшелерінің аурулары кезінде еңбекке қабілеттілігінен тұрақты айырылу сараптамасы үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.	Машықтар: Көру мүшелерінің ауруларына байланысты пациенттің күнделікті өмірінде тұрмыстық және(немесе) әлеуметтік дербестігін жоғалту дәрежесін айқындау дағдылары.	
		Білімдер: Медициналық оңалту іс-шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігіне бағалау жүргізуді білу.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.	
	Дағды 4: Медициналық оңалту іс-шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігіне бағалау жүргізу.	Машықтар: Көз ауруы бойынша пациент пен мүгедекті, оның бағынышты аппаратын оңалтудың техникалық құралдарын пайдалануға үйрету дағдылары.	
		Білімдер: 1. Халықаралық жұмыс классификациясын білуі. 2. Көру қабілеті нашарлаған кезде кәсіби медициналық оңалту және абилитация әдістерін білуі	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.		
	Дағды 5: Пациентті оңалтудың жеке бағдарламасына сәйкес рефракциялық бұзылулары бар ересектер мен балаларды медициналық оңалту және функционалдық емдеу бойынша офтальмолог-дәрігердің тағайындауларын орындау.	Машықтар: 1. Офтальмолог-дәрігер әзірлеген оңалтудың және(немесе) функционалдық емдеудің жеке бағдарламаларына сәйкес рефракциялық бұзылулары бар ересектер мен балаларды медициналық оңалту және функционалдық емдеу әдістері мен құралдарын қолдану дағдылары. 2. Көру қабілеті нашар болған кезде кәсіби медициналық оңалту және абилитация дағдылары.	
		Білімдер: Оңалтудың жеке бағдарламаларын жасау, ресімдеу және іске асыру ережесін білуі.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.	
	Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу Инновации	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Оптикометрист	
12. Кәсіптің карточкасы «Медициналық оптик»:			
Топтық коды:	7320-3		
Қызмет атауының коды:	7320-3-010		
Кәсіптің атауы:	Медициналық оптик		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.1		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Медициналық оптик		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Медициналық оптика	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Медициналық оптик" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Оптометрия саласындағы халыққа көмекті іске асыруға бағытталған кәсіби қызмет (ересек тұрғындардың көру қабілетін түзету құралдарын іріктеу және іске асыру кезінде алғашқы дәрігерге дейінгі көмек көрсету, сондай – ақ көру қабілетін түзетудің жеке құралдарымен қамтамасыз ету) және алғашқы медициналық көмек мекемелерінде-стационарлардың амбулаториялық-емханалық бөлімшелерінде, емханаларда, медициналық-санитарлық-эпидемиологиялық орталықтарда медициналық процедуралар мен іс-шаралар кешенін жүзеге асыруды көздейді.- санитарлық бөлімдерде, оптикалық салондарда.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қалыптастыру көзілдіріктерін жөндеу. 2. Жеке (индивидуальный) қалыптастыру көзілдіріктерін жасау, 3. Қажетті құжаттаманы электрондық және жазбаша түрде ресімдеу. 4. Қалыптастыру көзілдірігін жасауға арналған технологиялық жабдыққа ағымдағы қызмет көрсету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Техникалық, технологиялық және медициналық аспектілер тұрғысынан көруді түзету құралдарын таңдау және іске асыру кезінде пациентке консультациялық көмек көрсету.	
Еңбек функциясы 1: Қалыптастыру көзілдіріктерін жөндеу.	Дағды 1: Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерін жөндеу.	Машықтар:	
		1. Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерін жөндеу кезінде тиісті құралдарды, құрылғыларды және шығын материалдарын қолдана білу. 2. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемелерінің жекелеген бөлшектерін ауыстыра білу. 3. Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерінде көзілдірік линзаларын ауыстыра білу. 4. Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерін түзете білу.	
		Білімдер:	
		1. Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерін жөндеудің технологиялары мен әдістерін білу. 2. Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерін жөндеуге арналған құрылғыларды, құрылғыларды, құралдарды және шығын материалдарын білуі. 3. Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерін жөндеу кезінде орындалатын жұмыс түрлерін білуі. 4. Қолданылатын заманауи конструкциялар мен Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерінің бөлшектерін (ілдірік (заушник), мұрын тірек (носовые упоры), сәндік төсемдер, жеке бекіту элементтері) білуі. 5. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі талаптарын білуі.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Еңбек функциясы 2:			

<p>Жеке (индивидуальный) қалыптастыру көзілдіріктерін жасау,</p>	<p>Дағды 1: Жеке (индивидуальный) қалыптастыру көзілдіріктерін жасау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оптикалық бөлшектерді өңдеу бойынша дайындық жұмыстарын орындай білу. 2. Қалыптастыру көзілдірігін жасау үшін станоктарда жұмыс істей білу. 3. Барлық параметрлерді сақтай отырып, дайындалған түзеу көзілдіріктерін құрастыра білу. 4. Диоптриметрді қолдана білу. 5. Рецепт бойынша Қалыптастыру көзілдіріктерінің сәйкестігін тексере білу. 6. Көру қабілетін түзетуге арналған рецептілерді оқи білу. 7. Қалыптастыру көзілдіріктерінің сапасын бақылау үшін аспаптар мен құрылғыларда жұмыс істей білу. 8. Тапсырыс берушінің басының антропометриялық параметрлеріне сәйкес түзеу көзілдіріктерін түзете білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көзілдірік линзаларын белгілеу технологиясын білуі. 2. Көзілдірік линзаларын өңдеу технологиясын білуі. 3. Көшірме жасауға арналған жабдықтың құрылғысын білуі. 4. Көзілдірік линзаларының шетін өңдеуге арналған жабдықтың құрылғысын білуі. 5. Көзілдірік линзаларын өңдеуге арналған жабдықта жұмыс істеу ережелері мен ерекшеліктерін білуі. 6. Көзілдірік линзаларын қайрау технологиясын білуі. 7. Көзілдірік линзаларын фасеттеу технологиясын білуі. 8. Көзілдірік линзаларын киіп сызық бойымен ойық кесіп шығу технологиясын білуі. 9. Көзілдірік линзаларында тесіктерді бұрғылау технологиясын білуі. 10. Қол машинасында көзілдірік линзаларын өңдеу технологиясын білуі. 11. Қалыптастыру көзілдірігін құрастыру технологиясын білуі. 12. Қалыптастыру көзілдірігін жинауға қойылатын талаптарды білуі. 13. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемелерінің әртүрлі түрлеріне көзілдірік линзаларын салу ережелері мен тәсілдерін білуі. 14. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемесінің жарық саңылауы сәйкес келмеген кезде көзілдірік линзаларын сәйкестендіру тәсілдерін білуі. 15. Дайын түзеу көзілдірігін түзету тәсілдерін білуі. 16. Қалыптастыру көзілдірігін дайындауға арналған өлшеу құралын, аспаптар мен құрылғыларды жұмысқа дайындау тәртібін білуі. 17. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі талаптарын білуі. 18. Диоптриметрмен жұмыс істеу тәсілдерін білуі. 19. Қалыптастыру көзілдіріктерінің рефракциясының берілген шамаларын бақылау әдістерін білуі. 20. Көзілдірік линзаларының негізгі қималарының орнын анықтау әдістерін білуі. 21. Көзілдірік линзаларының оптикалық орталықтарының орнын анықтау әдістерін білуі. 22. Қалыптастыру көзілдірігін түзетуді бақылау әдістерін білуі.
<p>Еңбек функциясы 3: Қажетті құжаттаманы электрондық және жазбаша түрде ресімдеу.</p>	<p>Дағды 1: Қажетті құжаттаманы электрондық және жазбаша түрде ресімдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Заңнамада белгіленген тәртіппен пациенттердің дербес деректерімен жұмыс істей білу. 2. Қарамағындағы персоналдың лауазымдық міндеттерінің орындалуын бақылай білу.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердің дербес деректерін және дәрігерлік құпияны құрайтын мәліметтерді қорғау туралы заңнаманың негіздерін білуі. 2. Медициналық қызметтің сапасы мен қауіпсіздігін ішкі бақылауды қамтамасыз етуге қойылатын талаптарды білуі. 3. Қарамағындағы қызметкерлердің лауазымдық міндеттерін білуі. 4. Медициналық ұйымдарда, оның ішінде электрондық құжат нысанында медициналық және өзге де құжаттаманы ресімдеу ережесі мен тәртібін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
Еңбек функциясы 4: Қалыптастыру көзілдірігін жасауға арналған технологиялық жабдыққа ағымдағы қызмет көрсету.	Дағды 1: Қалыптастыру көзілдірігін жасауға арналған технологиялық жабдыққа ағымдағы қызмет көрсету.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыптастыру көзілдірігін дайындауға арналған технологиялық жабдықты пайдалануға дайындау бойынша технологиялық жұмыстарды орындай білу. 2. Қалыптастыру көзілдіріктерін дайындау және бақылау үшін технологиялық жабдықтар мен аспаптардың үздіксіз пайдаланылуын қамтамасыз ете білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыптастыру көзілдірігін жасауға арналған жабдықтардың, құралдар мен құрылғылардың құрылымын білуі. 2. Қалыптастыру көзілдірігін жасауға арналған құралдармен және құрылғылармен жұмыс істеу технологиясын білуі. 3. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі талаптарын білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
Қосымша еңбек функциясы 1: Техникалық, технологиялық және медициналық аспектілер тұрғысынан көруді түзету құралдарын таңдау және іске асыру кезінде пациентке консультациялық көмек көрсету.	Дағды 1: Техникалық, технологиялық және медициналық аспектілер тұрғысынан көруді түзету құралдарын таңдау және іске асыру кезінде пациентке консультациялық көмек көрсету.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тапсырыс берушінің басының антропологиялық параметрлерін өлшей білу. 2. Сатып алушының бет пішіні мен профиліне сәйкес жиектемелердің оңтайлы формасын анықтай білу. <p>Білімдер:</p> <p>Тапсырыс берушінің басының антропологиялық параметрлерін өлшеу әдістерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу Инновация</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Оптикометрист
13. Кәсіптің карточкасы «Медициналық оптик»:		
Топтық коды:	7320-3	
Қызмет атауының коды:	7320-3-010	

Кәсіптің атауы:	Медициналық оптик		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Медициналық оптик		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Медициналық оптика	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Медициналық оптик" біліктілігі. СБШ бойынша 4.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ 4.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Оптометрия саласындағы халыққа көмекті іске асыруға бағытталған кәсіби қызмет (ересек тұрғындардың көру қабілетін түзету құралдарын іріктеу және іске асыру кезінде алғашқы дәрігерге дейінгі көмек көрсету, сондай – ақ көру қабілетін түзетудің жеке құралдарымен қамтамасыз ету) және алғашқы медициналық көмек мекемелерінде-стационарлардың амбулаториялық-емханалық бөлімшелерінде, емханаларда, медициналық-санитарлық-эпидемиологиялық орталықтарда медициналық процедуралар мен іс-шаралар кешенін жүзеге асыруды көздейді.- санитарлық бөлімдерде, оптикалық салондарда.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қалыптастыру көзілдірігін күрделі жөндеу. 2. Полимерлі көзілдірік линзаларын бояу. 3. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін құрастыру.	
Еңбек функциясы 1: Қалыптастыру көзілдірігін күрделі жөндеу.			

<p>Дағды 1: Қалыптастыру көзілдірігін күрделі жөндеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыптастыру көзілдірігін күрделі жөндеу көзілдірігі жиектемелерінің тұтастығын визуалды тексеру дағдылары. 2. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемесінің толықтығын визуалды тексеру дағдылары. 3. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемесінің құрылымындағы жасырын бұзылуларды анықтау дағдылары. 4. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемесін толық әзірлеу дағдылары. 5. Деформацияланған түзеу көзілдірігінің жиектеме элементтерін түзету дағдылары. 6. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемесінің қалпына келмейтін элементтерін жою дағдылары. 7. Қалыптастыру көзілдірігінің ілдірік (құлақ артындағы икемді бөлігі) компенсаторының жұмысын тексеру дағдылары. 8. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектеме компенсаторының механизмін ауыстыру дағдылары. 9. Жаңа Қалыптастыру көзілдірігінің ілдірігін (құлақ артындағы икемді бөлігі) орнату дағдылары. 10. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемесіндегі топсалы қосылымды ауыстыру дағдылары. 11. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемесінің бұрандалы қосылыстарындағы зақымдалған жіптерді түзету дағдылары. 12. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемесінің бұрандалы қосылыстарында жаңа жіптерді кесу дағдылары. 13. Мұрын тіреулерін, тығындарын (втулка), бұрандаларын, бекіту элементтерін, түзету көзілдіріктерінің жиектемесін безендіру дағдылары. 14. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемесінің металл бөліктерін дәнекерлеу дағдылары. 15. Қалыптастыру көзілдірігінің металл жиектемелерінің жабындарын қалпына келтіру дағдылары. 16. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемесінің бекітпелерін орнату дағдылары. 17. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемесінің бұрандалы қосылыстарын өңдеу дағдылары. 18. Бөлшектелген түрде ультрадыбыстық ваннада түзеу көзілдірігі жиектемесін тазалау дағдылары. 19. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемесіне нүктелі линзаларды орнату дағдылары. 20. Қалыптастыру көзілдірігін сұрту дағдылары. 21. Қалыптастыру көзілдірігін түзету дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемесін жөндеудің технологиялары мен әдістерін білуі. 2. Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерін жөндеуге арналған құрылғыларды, құралдарды және шығын материалдарын білуі. 3. Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерін жөндеу кезінде орындалатын жұмыс түрлерін білуі. 4. Қолданылатын заманауи конструкциялар мен Қалыптастыру көзілдірік жиектемелерінің бөлшектерін (ілдірік, мұрын тірек, сәндік төсемдер, жеке бекіту элементтерін) білуі. 5. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі талаптарын білуі.
<p>Еңбек функциясы 2: Полимерлі көзілдірік линзаларын бояу.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	<p>Дағды 1: Полимерлі көзілдірік линзаларын бояу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диффузды бояу әдісімен полимерлі көзілдірік линзаларын бояу дағдылары. 2. Көзілдірік линзаларын бояуға арналған ерітінділердің күйін бақылау және оларды уақтылы ауыстыру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Түрлі полимерлі материалдардан жасалған көзілдірік линзаларын бояудың технологиялық процесін білуі. 2. Көзілдірік линзаларын бояудың әртүрлі түрлеріндегі температуралық режимдерді білуі. 3. Көзілдірік линзаларын бояуға арналған ерітінділерді дайындау әдістері мен пропорцияларын білуі. 4. Көзілдірік линзаларын бояуға арналған бояу қондырғыларының жұмысына дайындық технологиясын, жұмысын және күнделікті қызмет көрсету тәртібін білуі. 5. Боялған көзілдірік линзаларының реңктерін жасау технологиясын білуі. 6. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі талаптарын білуі.
<p>Еңбек функциясы 3: Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

Дағды 1:
Шұғыл түрде медициналық
көмек көрсету

Машықтар:

1. Өзіне және зардап шегушіге қауіп төндіретін факторларды анықтай білу.
2. Зардап шегушіге қауіп төндіретін факторларды жоя білу.
3. Зардап шегушіні алып шығару (оның ішінде көліктен), жылжыту және тасымалдай білу.
4. Зардап шегушінің есінің болуын анықтай білу.
5. Қан айналымы мен тыныс алудың болуын анықтай білу.
6. Негізгі артерияларда импульстің болуын анықтай білу.
7. Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін сақтау бойынша іс-шаралар өткізе білу.
8. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясын жүргізе білу.
9. Жарақат, улану белгілерін және оның өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін басқа да жай-күйлерді анықтау мақсатында зардап шегушіні егжей-тегжейлі қарап-тексеру және аталған жай-күйлер анықталған жағдайда алғашқы көмек көрсету жөніндегі іс-шараларды жүргізе білу.
10. Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін қамтамасыз ете білу.
11. Артерияны саусақпен басу, буындағы аяқ-қолды максималды бұғу, турникет (турникет) қолдану, қысымды таңу әдістерімен қан кетуді уақытша тоқтата білу.
12. Дененің әртүрлі аймақтарының жарақаттарына, соның ішінде кеуде қуысының жаралануына окклюзиялық (герметикалық) тана білу.
13. Көліктік иммобилизацияны жүзеге асыра білу.
14. Медициналық мақсаттағы бұйымдарды пайдалана отырып, мойын омыртқасын қолмен, импровизацияланған құралдармен бекіте білу.
15. Төмен температураның әсерінен үсік шалғанда және басқа да жағдайларда жылу оқшаулауды жүргізе білу.
16. Жарақаттар мен термиялық зақымданулар кезінде жергілікті салқындатуды қолдана білу.
17. Зардап шеккен адамға оңтайлы дене қалпын бере білу.
18. Зардап шеккен адамның жағдайын (сана, тыныс алу, қан айналымы) бақылау және психологиялық қолдау көрсете білу.
19. Зардап шегушіні қызметкерлері алғашқы медициналық көмек көрсетуге міндетті арнайы қызметтерге бере білу.

Білімдер:

1. Алғашқы көмек көрсетілетін жағдайлардың тізбесін және алғашқы көмек көрсету іс-шараларының көлемін білуі.
2. Жазатайым оқиғалар мен төтенше жағдайлар кезінде қауіп төндіретін факторларды жою әдістерін білуі.
3. Төтенше жағдайлардың белгілерін білуі.
4. Алғашқы көмек көрсетуге арналған алғашқы көмек қобдишасының жиынтығын және оған кіретін медициналық мақсаттағы бұйымдарды пайдалану ережесін білуі.
5. Қолында, зембілінде, қалқанында және арнайы құралдарды қолдана отырып, зардап шеккендерді шығару, жылжыту және тасымалдау ережелері мен тәсілдерін білуі.
6. Ес деңгейін анықтау әдістерін білуі, Глазго шкаласы.
7. Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін қамтамасыз ету әдістерін білуі.
8. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының белгілерін білуі.
9. Зардап шегушіні қарап-тексерудің бастапқы және қайталама алгоритмін білуі.
10. Ауа өткізгіштерді пайдалану ережелерін, жасанды тыныс алу үшін тыныс алу қапшықтары мен қалта маскаларын қолдану ережелерін білуі.
11. Сафарды үш рет қабылдау ережелерін білу. Геймлихті қабылдау алгоритмі. жәбірленушіні тұрақты бүйірлік күйде орналастыра білуі.
12. Жарақат алған кезде таңу ережелері мен тәсілдерін, соның ішінде окклюзиялық таңғышты білуі.
13. Қан кетуді уақытша тоқтату әдістерін білуі, гемостатикалық турникетті қолдану ережелері.
14. Көліктік иммобилизация қағидалары мен әдістерін. аутоиммобилизация қағидаларын. дененің әртүрлі бөліктері зақымданған кезде көлік шиналарын салу қағидаларын білуі.
15. Мойын омыртқасын иммобилизациялау ережелері мен әдістерін білуі. Шанц жағасын пайдалану алгоритмі.
16. Мұздату және гипотермия белгілерін білуі. суық жарақатқа көмек алгоритмдері. зардап шеккен адамды жылыту әдістері. жылу оқшаулау әдістері. құтқарушының көрпесін пайдалану ережелерін білуі.
17. Дененің әртүрлі бөліктеріне зақым келген кезде зардап шеккен адамның дене қалпының түрлерін білуі.
18. Термиялық күйік белгілерін білу. суықты жергілікті пайдалану ережелері. салқындатқыш пакеттерді, сұйықтықтар мен аэрозольдерді пайдалана білуі.
19. Зардап шеккендерге және басқаларға психологиялық көмек көрсету әдістерін білуі.
20. Зардап шеккендердің жағдайын бақылау принциптерін білуі.
21. Жедел жәрдем қызметімен және құтқару құралымдарымен өзара іс-қимыл ережелерін білуі.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

Дағдыларын тану ұсынылады.

Қосымша еңбек функциясы
1:
Қалыптастыру көзілдірігінің
жиіктемелерін құрастыру.

	<p>Дағды 1: Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін құрастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пішіндеу станогында болат және целлулоидты жолақтардан түзеу көзілдіріктерінің жиектемелеріне арналған қарапайым пішіндердің профильдерін жасай білу. 2. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін құрастыру көзілдіріктерінің жиектемелерінің жартылай жақтауларын құрастыра білу. 3. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін құрастыру көзілдіріктерінің жиектемелерінің жапырақшаларын тойтара білу. 4. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін құрастыру көзілдірігінің жиектемелеріндегі бұрандаларды бұрай білу. 5. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін құрастыру көзілдіріктерінің жиектемелерінің жиектеу бойынша дайындық жұмыстарын орындай білу. 6. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін құрастыру көзілдіріктерінің жиектемелерін жасау үшін орау станогын баптау және реттей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін құрастыру көзілдірігінің жиектемелерінің өлшемдерін белгілеу стандарттарын білуі. 2. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін құрастыруға қойылатын техникалық талаптарды білуі. 3. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін реттеу ережелерін білуі. 4. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерінің өлшемдік параметрлерін білуі. 5. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін дайындау кезінде қолданылатын жабдықты баптау тәсілдерін білуі. 6. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін құрастыру технологиясын білуі. 7. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерінің бетін өңдеудің дәлдігі мен жиілігі кластарын білуі. 8. Қалыптастыру көзілдірігінің құлақ сыртындағы икемді бөліктерінің серпімді бөлігіне қойылатын техникалық талаптарды білуі. 9. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін дайындауда қолданылатын материалдардың қасиеттерін білуі. 10. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін жиектеу тәсілдерін білуі. 11. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерімен жұмыс істеу кезінде бақылау-өлшеу жабдығының, құралдың мақсатын білуі. 12. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерімен жұмыс істеу кезінде бақылау-өлшеу жабдығын, құрал-сайманды пайдалану қағидаларын білуі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады.</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу Инновация</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Оптикометрист	
14. Кәсіптің карточкасы «Медициналық оптик»:			
Топтың коды:	7320-3		
Қызмет атауының коды:	7320-3-010		
Кәсіптің атауы:	Медициналық оптик		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Медициналық оптик		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Медициналық оптика	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Медициналық оптик" біліктілігі. СБШ бойынша 4.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Біліктілікті арттыру (5 жылда 1 рет кемінде 120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Оптометрия саласындағы халыққа көмекті іске асыруға бағытталған кәсіби қызмет (ересек тұрғындардың көру қабілетін түзету құралдарын іріктеу және іске асыру кезінде алғашқы дәрігерге дейінгі көмек көрсету, сондай – ақ көру қабілетін түзетудің жеке құралдарымен қамтамасыз ету) және алғашқы медициналық көмек мекемелерінде-стационарлардың амбулаториялық-емханалық бөлімшелерінде, емханаларда, медициналық-санитарлық-эпидемиологиялық орталықтарда медициналық процедуралар мен іс-шаралар кешенін жүзеге асыруды көздейді.- санитарлық бөлімдерде, оптикалық салондарда.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күрделілігі жоғары дәрежелі жеке қалыптастыру көзілдірігін жасау.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Ересек пациенттерге қарапайым көзілдірікті таңдай білу (жақыннан көргіштік, алыстан көргіштік, және астигматизм диагностикасы).	
Еңбек функциясы 1: Күрделілігі жоғары дәрежелі жеке қалыптастыру көзілдірігін жасау.			

	<p>Дағды 1: Жиектемелі қалыптастыру көзілдіріктеріне, көзілдірік линзаларымен және күрделілігі жоғары дәрежелі бекітпелеріне тапсырысты жинақтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көруді түзетуге арналған рецептті оқу дағдылары. 2. Қаптамаға жазу арқылы көзілдірік линзаларының параметрлерін анықтау дағдылары. 3. Ілдірікте (құлақ артындағы икемді бөлігі) таңбалау бойынша қалыптастыру көзілдірік жиектемелерінің негізгі параметрлерін анықтау дағдылары. 4. Көзілдірік линзасының негізгі қисаюын және түзеу көзілдірігінің жиектемелерін өлшеу дағдылары. 5. Көзілдірік линзасының қалыңдығын жиек аймағы бойынша өлшеу дағдылары. 6. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін ескере отырып, көзілдірік линзасын бекіту мүмкіндігін тексеру дағдылары. 7. Көзілдірік линзаларының және қалыптастыру көзілдірігі жиектемелерінің техникалық және оптикалық сипаттамаларының рецепт талаптарына сәйкестігін тексеру дағдылары. 8. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемелерінің стандартты емес бекітпелерінің болуын тексеру дағдылары. 9. Қалыптастыру көзілдіріктеріне арналған жиектемелердің стандартты емес бекітпелерінің толықтығын тексеру дағдылары. 10. Асфералық көзілдірік линзаларын таңбалау дағдылары. 11. Бифокальды көзілдірік линзаларын таңбалау дағдылары. 12. Призмалық көзілдірік линзаларын таңбалау дағдылары. 13. Прогрессивті көзілдірік линзаларын таңбалау дағдылары. 14. Қалыптастыру көзілдіріктерін дайындау үшін жиектемелерді сканерлеу дағдылары. 15. Қалыптастыру көзілдіріктерін дайындауға тапсырысқа сәйкес көзілдірік линзаларын децентрациялау дағдылары. 16. Қалыптастыру көзілдірігінің таңдалған жақтауында прогрессивті, кеңселік, бифокальды көзілдірік линзаларын орнатуды тексеру дағдылары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аметропия түрлерін білуі. 2. Көзілдірік линзаларының негізгі параметрлерін анықтау тәсілдерін білуі. 3. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемелерін таңбалауды білуі. 4. Көзілдірік линзаларын таңбалауын білуі. 5. Рецептті жеке қаптамада көрсетілген көзілдірік линзасындағы ақпаратпен сәйкестендіру үшін транспозиция техникасын білуі. 6. Рецепт талаптарына және тапсырыс берушінің қалауына сәйкес көзілдірік линзасының қосымша оптикалық параметрлерін білуі. 7. Прогрессивті көзілдірік линзаларының қасиеттерін және олардың ерекшеліктерін білуі. 8. Прогрессивті көзілдірік линзаларын тағайындау туралы білуі. 9. Прогрессивті конструкциядағы көзілдірік линзаларын дайындаудың технологиялық процесін білуі. 10. Прогрессивті көзілдірік линзаларын таңбалаудың түрлері мен мақсаттарын білуі.
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Ересек пациенттерге қарапайым көзілдірікті таңдай білу (жақыннан</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

көргіштік, алыстан көргіштік, және астигматизм диагностикасы).

Дағды 1:
Ересек пациенттерге қарапайым көзілдірікті таңдай білу (жақыннан көргіштік, алыстан көргіштік, және астигматизм диагностикасы).

Машықтар:

1. Науқастың бетінің, басының антропометриялық параметрлерін өлшеу дағдысы.
2. Визометрия әдісін жүргізе білу.
3. Клиникалық рефракцияны объективті және субъективті зерттеуді жүргізе білу.
4. Көздің рефракциясын анықтау кезінде аккомодацияны бақылауды жүзеге асыра білу.
5. Аккомодацияның зерттеуді жүргізе білу.
6. Көздің конвергенциясы мен қозғалғыштығын зерттеуді жүргізе білу.
7. Бинокулярлық функцияларды, фузиялық резервтерді және вергенцияның икемділігін зерттеуді жүргізе білу.
8. Тропия, форияны зерттеу дағдылары, көңістікті көру, ретиналық корреспонденция бойынша зерттеу жүргізе білу.
9. Жетекші (доминантты) көздің болуын анықтай білу.
10. Көз қарашығының жарыққа реакциясын, енін, пішінін бағалай білу.
11. Түсті қабылдау мен контраст сезімталдығына зерттеу жүргізе білу.
12. Жарықты сезуге зерттеу жүргізе білу.
13. Түзеу көзілдірігінің рецептін құрастыру және бере білу.
14. Офтальмологиялық диагностикалық құрылғыларда жұмыс істей білу, көру өткірлігін анықтау, сынамалық жинақ арқылы көзілдірікті таңдай білу.
15. Аметропияның түрі мен дәрежесін, астигматизмнің болуын анықтай білу.
16. Түзеу көзілдіріктеріне төзбеушілік туралы пациенттердің шағымдарын анықтау және жоя білу.

Білімдер:

1. Көру мүшелерінің зерттеу әдістерін білуі.
2. Көру қабілетін түзету үшін медициналық бұйымдарды таңдау кезінде нашар көретін пациентті тексеру алгоритмін білу.
3. Көру қабілетін түзету параметрлерін анықтау үшін медициналық бұйымдардың мақсаты, принципі және жұмыс әдістемесін білуі.
4. Клиникалық рефракция және көру функцияларын әдістерін білуі.
5. Науқастың беті мен басының антропометриялық параметрлерін өлшеу әдістерін білуі.
6. Изометрия әдістерін білуі.
7. Көздің рефракциясын зерттеу кезінде аккомодацияны бақылау әдістерін білуі.
8. Аккомодацияны зерттеу әдістерін білуі.
9. Көздің конвергенциясы мен қозғалғыштығын зерттеу әдістерін білуі.
10. Бинокулярлық функцияларды, фузиялық резервтерді және вергенция икемділігін зерттеу әдістерін білуі.
11. Тропия, форияны зерттеу дағдылары, көңістікті көру, ретиналық корреспонденция бойынша зерттеу әдістерін білуі.
12. Жетекші (доминантты) көзді анықтау әдістерін білуі.
13. Көз қарашығының енін, пішінін және жарыққа реакциясын анықтау әдістерін білуі.
14. Түсті сезіну және контраст сезімталдығын зерттеу әдістерін білуі.
15. Қалыптастыру көзілдірігіне рецепт бланкісін толтыру әдістерін білуі.
16. Қалыптастыру көзілдірігін қолдану ережелерін білуі.
17. Көзілдірік линзалары мен жабындарының қасиеттерін білуі.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу Инновация	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Оптикометрист

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

15. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

16. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігінің Республикалық оқу-әдістемелік кеңесінің "Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Жоба жетекшісі:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

17. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: №1, 27.11.2023 г.

18. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 21.11.2023 г.

19. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 27.12.2023 г.

20. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 г.

21. Болжамды қайта қарау күні: 30.11.2026 г.